سرمقاله

تغییر شرایط حاکم بر مذاکرات

ادامه از صفحه ۱

- «چرخش به آسیا» نام برد خیلی‌ها چه در داخل آمریکا و چه در سایر کشورهای دنیا تصور نمی‌کردند که سرعت پیشرفت چین در حوزه‌های مختلف چنان زیاد باشد که مهار چین به زودی اولویت اصلی سیاست‌های آمریکا شود. ظهور ترامپ این فرآیند را تسریع کرد. او با شعار «اول آمریکا»، امنیتی‌سازی چین در سیاست خارجی آمریکا را آغاز کرد و بسیاری از الگوهای سنتی جا افتاده در سیاست آمریکا را تغییر داد. از جمله این الگوها اجماع دو حزبی درباره سیاست خارجی بود. یعنی دو حزب دموکرات و جمهوری‌خواه سعی می‌کردند در مسائل مهم سیاست خارجی، رقابت‌ها و دعواهای سیاسی داخلی را کنار بگذارند و به اتفاق نظر برسند. با قطبی‌تر کردن سیاست داخلی در آمریکا توسط ترامپ، دعوای جناحی و حزبی بر سر سیاست خارجی تشدید شد و موضوع چین و توافق هسته‌ای با ایران نیز از جمله موضوعاتی بود که تبدیل به موضوع دعوا در سیاست داخلی ایالات متحده شد. دموکرات‌ها می‌گفتند دشمن اصلی آمریکا، روسیه است و جمهوری‌خواهان چین را دشمن اصلی آمریکا می‌دانستند. در مورد ایران تقریبا افراد با نفوذ هر دو جناح، معتقد بودند که توافق هسته‌ای توافق مطلوبی نبوده است با این تفاوت که دموکرات‌ها بر این باور بودند که کم هزینه‌تر از این توافق راهی برای مهار برنامه هسته‌ای ایران وجود ندارد و جنگ راه‌حل نیست. اما سران حزب جمهوری‌خواه و مخصوصا جناح طرفدار ترامپ معتقد بودند که دیپلماسی زور یا همان فشار حداکثری، گزینه‌ای در حد فاصل کوتاه آمدن در برابر ایران و جنگیدن با آن است و می‌تواند ایران را وادار کند که در سیاست‌های خود در منطقه و نیز سیاست هسته‌ای خود تجدید نظر کند. اما در این میان، تفاوت بسیار عمده‌ای هم وجود داشت و آن فقدان لابی طرفدار ایران در کشوری است که همگان آن را مهد لابی‌گری می‌دانند. به عبارت دیگر، دفاع از ایران در سیاست داخلی آمریکا بسیار پر هزینه است. مجموعه این عوامل باعث شد تا دفاع از برجام در داخل آمریکا روز به‌روز دشوارتر شود: بنابراین مخالفان آن توانستند ترامپ را قانع کنند که از برجام خارج شود. از اظهارات اخیر ترامپ درباره نتانیاهو و نیز اخبار و گزارش‌ها درباره نفوذ لابی اماراتی در واشنگتن می‌توان حدس زد که مثلث نتانیاهو، بن‌سلمان و بن زاید به عنوان اصلی‌ترین مخالفان برجام نقش مهمی در خروج ترامپ از این توافق داشت. بایدن در شرایطی قدرت را در واشنگتن در دست گرفت که سیاست خارجی، اولویت اصلی او نبود و در سخنرانی افتتاحیه خود بر این نکته تاکید کرد که اصلی‌ترین مساله روز آمریکا غلبه بر شکاف‌های سیاسی داخلی است. در چنین شرایطی، مساله هسته‌ای ایران در اولویت‌های کاخ سفید نبود و به نظر می‌رسد همچنان این قاعده صادق است. این در حالی است که برای دولت اوباما شرایط به گونه‌ای دیگر بود و او انگیزه‌های شخصی زیادی برای رسیدن به توافق هسته‌ای با ایران داشت. خلاصه اینکه در این فاصله زمانی، اولویت‌های آمریکا در منطقه و در جهان تغییر کرده است.

در طرف دیگر ماجرا، چین هم جسورتر از گذشته عمل می‌کند. رئیس‌جمهور «شی»، برخلاف اسلاف خود با لحنی قاطع‌تر و شفاف‌تر با آمریکا سخن می‌گوید و تا حدی حزم و احتیاط روسای جمهور پیشین را کنار گذاشته است. اما نکته اینجاست که برخلاف واشنگتن، چین حداقل تاکنون ماموریت و رسالت جهانی برای خود تعریف نکرده است و مثل آمریکا به صحنه سیاست جهان و از جمله منطقه خاورمیانه نگاه نمی‌کند. خاورمیانه سهم اندکی در کل تجارت خارجی چین دارد و این کشور قصدی برای ورود به مناقشات سیاسی طولانی‌مدت منطقه ندارد. به عبارت ساده‌تر، درست در نقطه مقابل آمریکا، جمهوری خلق چین منافع استراتژیکی در منطقه خاورمیانه و البته خیلی از مناطق دیگر جهان ندارد. محمد جواد ملانک، سفیر سابق ایران در چین بر این باور است که تنها پروژه سیاست خارجی چین، تقویت پاکستان در برابر هندوستان است. معنای این حرف آن است که چین نمی‌خواهد و البته از نظر مالی توان آن را ندارد که خود را درگیر حل و فصل انواع بحران‌های منطقه‌ای و بین‌المللی از جمله مساله هسته‌ای ایران کند. البته به اقتضای قدرت جهانی بودن، پکن نمی‌خواهد غایب صحنه باشد اما حضور آن از جنس حضور فعالانه همراه با پذیرش الزامات مالی و سیاسی حل بحران نیست و چین نمی‌خواهد از این طریق دست و پای خود را در سیاست جهانی ببندد و از اولویت‌های اصلی خود غافل شود. چین قدرتمند شده است اما همچنان نمی‌خواهد به تعبیر غربی‌ها مسوولیت‌های قدرت بزرگ بودن را بر عهده بگیرد. نه تنها در پرونده هسته‌ای ایران، بلکه در بسیاری از موضوعات دیگر، پکن حاضر غایب است. حضور دارد اما تعهدی برای خود ایجاد نمی‌کند.

اما داستان مسکو متفاوت است. روسیه نگران آن است که در بازی بزرگ چین و آمریکا به حاشیه رانده شود و حرفی برای گفتن در جهان نداشته باشد. هنر روس‌ها آن است که می‌توانند با وجود انبوهی از مشکلات اقتصادی و ضعف تکنولوژیک با اتکا به جایگاه سیاسی و ژئوپلیتیک خود در جهان، موقعیت خود را به عنوان یک قدرت بزرگ حفظ کنند. بنابراین برخلاف چین که نیازی به حضور فعالانه و ایجاد تعهد برای خود در بسیاری از مناقشات ندارد، روسیه نیازمند آن است که حضور فعال در این مناقشات را دستاویزی برای حفظ و ارتقای جایگاه خود در سیاست جهانی کند. هرچه رقابت میان آمریکا و چین شدیدتر می‌شود تلاش روسیه برای حفظ جایگاه خود با تکیه بر امتیازات ژئوپلیتیکی بیشتر و بیشتر می‌شود. با عنایت به این نقشه کلان سیاسی، می‌توان فهمید چرا روسیه در مذاکرات کنونی به مراتب خود را فعال‌تر و مشتاق‌تر از مذاکرات سال ۲۰۱۵ نشان می‌دهد.

ارزیابی استراتژیک روس‌ها این است که آمریکا دیگر نمی‌خواهد مثل گذشته در خاورمیانه هزینه بدهد و بنابراین روسیه فرصت بسیار خوبی برای افزایش حضور و نفوذ خود در این منطقه حساس ژئوپلیتیک دارد. ضمن آنکه چین و اروپا هم تمایلی برای نقش‌آفرینی بیشتر در این منطقه منازعه‌خیز و بحرانی ندارند. از آنجا که هنر روس‌ها بهره‌برداری از بحران‌ها برای بهبود روابط با کشورهای منطقه است، بنابراین مسکو بهتر از سایر بازیگران می‌تواند از شرایط منطقه، بعد از احیای برجام به نفع خود استفاده کند. پس در حال حاضر برجام برای روسیه به مراتب مهم‌تر از سال ۲۰۱۵ است.

سرانجام در مورد اتحادیه اروپا باید گفت که مشکلات این اتحادیه به مراتب بیشتر از روسیه است. اروپای بدون آمریکا قدرت زیادی در سیاست بین‌الملل ندارد و این در حالی است که روابط دو سوی آتلانتیک با مشکلات ساختاری عدیده‌ای مواجه است. اتحادیه اروپا بعد از «برگزیت» به مراتب ضعیف‌تر شده است: آن هم در حالی که روسیه با علم به این ضعف می‌کوشد اروپا را در تنگنای ژئوپلیتیکی و انرژی قرار دهد. اتحادیه اروپا در مساله هسته‌ای ایران با یک پارادوکس اساسی مواجه است. از یک طرف بیم آن دارد که عدم‌احیای برجام باعث افزایش تنش‌ها در خاورمیانه و سرازیر شدن آوارگان و مهاجران به اروپا شود و از طرف دیگر به تنهایی و بدون پشتیبانی آمریکا قادر به احیای برجام و حتی حفظ آن نیست و تجربه دوران پس از خروج ترامپ از برجام این را به خوبی اثبات کرد. پس جای تعجب ندارد که کشورهایی مثل فرانسه موضعی تندتر از آمریکا در مذاکرات داشته باشند. اتحادیه اروپا امیدوار است که مدیریت مشترک مساله هسته‌ای ایران، کورسوی امیدی برای افزایش انسجام در میان کشورهای اروپایی در موضوع سیاست خارجی باشد.

دکتر رحمن قهرمان پور
پژوهشگر ارشد مسائل استراتژیک
Alborz.payam@gmail.com

در دومین جلسه ستاد ساماندهی امور جوانان استان مطرح شد:

آماری نگران کننده در البرز؛ هر ۱۰ ازدواج ۶ طلاق

سرپرست دفتر برنامه‌ریزی و توسعه اجتماعی وزارت ورزش و جوانان با بیان اینکه البرز در موضوع مربوط به وقوع طلاق و ازدواج آمارهای نگران کننده‌ای دارد گفت: متاسفانه حدود ۶۰ درصد ازدواج‌ها در این استان منجر به طلاق می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، حجت الاسلام والمسلمین مهدی متقی فر باحضور در دومین جلسه ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز اظهار کرد: براساس آمارها در نیمه نخست امسال ۷۰۰۰ ازدواج در این استان به وقوع پیوسته است و درهمین مدت شاهد وقوع ۴۰۵۶ طلاق بوده‌ایم.

وی افزود: در مقایسه با مدت مشابه سال قبل در میزان ازدواج کاهش نیم درصدی و در وقوع طلاق رشد ۱۸ درصدی را شاهد بوده‌ایم و این در حالی است که در کل کشور میزان ازدواج رشدی پنج درصدی را داشته است.

حجت الاسلام متقی فر تصریح کرد: بر اساس آمار البرز در وقوع ازدواج رتبه سی ام کشور و در وقوع طلاق جایگاه چهارم را دارد و این موضوع ضرورت توجه مسئولان مرتبط برنامه ریزی های لازم را برای بهبود این وضعیت می طلبد.

سرپرست دفتر برنامه ریزی و توسعه اجتماعی وزارت ورزش و جوانان به آمار اعطای واج ازدواج در این استان اشاره کرد و گفت: در نیمه نخست سال جاری از مجموع ۱۰۸۲۸ درخواست وام ۶۶۵۱ نفر موفق به دریافت تسهیلات ازدواج شده‌اند و ۱۳۰۸ نفر در صف دریافت وام بوده‌اند.

وی با اشاره به فعالیت تنها هشت مرکز مشاوره ازدواج در البرز گفت: از این تعداد هفت مرکز در کرج واقع شده و ضرورت دارد با همکاری دستگاه های مختلف و اختصاص فضای لازم در جهت راه اندازی مراکز ازدواج در دیگر شهرهای استان البرز اقدام شود.

حجت الاسلام متقی تصریح کرد: در این ارتباط چنانچه فضای اداری لازم تامین شود این دفتر آمادگی تامین مشاوران و حمایت های مالی لازم برای برپایی دوره های مشاوره و کارگاه های آموزشی را دارد.

واکسن آسترازنکا طی هفته‌های آینده تأمین می‌شود

سخنگوی ستاد کرونای استان البرز گفت: بیش از ۹۰ درصد البرزی‌های واجد شرایط یک دز و بیش از ۸۰ درصد آنها هم دز دوم را دریافت کرده‌اند.

به گزارش پیام آشنا، مهرداد بابایی با اشاره به آخرین وضعیت تزریق کرونا در البرز اظهار کرد: تا کنون بیش از چهار میلیون دز واکسن در استان تزریق شده است.

وی ادامه داد: بر اساس بررسی‌های صورت گرفته بیش از ۹۰ درصد البرزی‌های واجد شرایط یک دز و بیش از ۸۰ درصد آنها هم دز دوم را دریافت کرده‌اند.

وی افزود: تاکنون حدود ۱۶ درصد از واجدین شرایط هم دز سوم واکسن را دریافت کرده‌اند که حدود ۴۰۰ هزار دز بوده است.

این مسئول با اشاره به کمبود برخی واکسن‌های خارجی برای تزریق دز سوم گفت: هرچند واکسن جایگزین وجود دارد ولی بر اساس اطلاعات موجود، برخی واکسن‌ها مثل آسترازنکا ظرف هفته‌های آینده تامین می‌شود.

بابایی تاکید کرد: در حال حاضر استان در وضعیت ثابتی قرار دارد و تعداد بستری‌ها و مراجعین سرپایی در مقایسه با هفته قبل تغییر چندانی نداشته‌است.

محور هشتگرد-طالقان همچنان بسته است

مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای البرز گفت: عملیات اصلاح و زیباسازی تونل پنج محور کرج-چالوس در حال انجام است.

به گزارش پیام آشنا، علی زندی فر با اشاره به اینکه محور هشتگرد–طالقان هنوز بازگشایی نشده، اظهار کرد: تمام دستگاه‌های ذی ربط اذعان دارند، برخی قسمت‌های این مسیر به ویژه محدوده تونل برای تردد در فصل زمستان از ایمنی کافی برخوردار نیست

وی ادامه داد: برودت هوا و بارش‌های زمستانی باعث می‌شود این مسیر دچار یخ‌زدگی و لغزندگی شود که همین تردد خودروها را سخت می‌کند.

وی توضیح داد: با تاکید استاندار البرز بنا شده در اسرع وقت پایگاه هلال احمر و اورژانس در این مسیر ایجاد شود و مخابرات هم نسبت به نصب دکل مخابراتی اقدام کند تا در شرایط بروز حادثه امکان ارائه خدمات مناسب ایجاد شود.

زندی فر اضافه کرد: البته راهداری و راه و شهرسازی هم موظف شده‌اند ضعف‌های زیرساختی این محور را برطرف کنند تا شرایط تردد ایمن مسافران فراهم شود.

این مسئول در ادامه با اشاره به آخرین وضعیت تعریض و اصلاح محور آتشگاه – برغان گفت: طی چند هفته گذشته شاهد بارندگی های پاییزی بودیم که این مساله اجرای عملیات عمرانی را سخت می‌کند

مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده ای البرز گفت: در شرایط فعلی اگر عملیات عمرانی این محور ادامه پیدا کند، با توجه به گردشگر پذیر بودن مسیر، ترافیک شدیدی ایجاد می‌شود.

وی با اشاره به گلایه مردم از وضعیت نامناسب تونل پنج محور کرج- چالوس گفت: به صورت پایلوت عملیات اصلاح و زیباسازی تونل پنج در حال انجام است و اگر بازخورد مثبتی داشته باشد، برای سایر تونل‌ها هم اجرایی می‌شود.

خطیب‌زاده:

از سرعت پیشرفت مذاکرات راضی نیستیم

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان با اشاره به سفر اخیر هیئتی از هیئت حاکمه سرپرستی افغانستان به تهران طی روزهای اخیر این سفر را سفری خوب و سازنده عنوان کرد.

به گزارش پیام آشنا، سعید خطیب‌زاده دیروز در نشست مطبوعاتی خود با خبرنگاران در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه به تازگی بار دیگر اخباری منتشر شده مبنی بر اینکه ممکن است ایران و طرف‌های مقابل در مذاکرات وین در ابتدا به یک توافق موقت دست پیدا کنند و آیا این خبر مورد تأیید است، گفت: ما به دنبال رسیدن به یک توافق پایدار و قابل اتکا هستیم و هیچ توافقی که در آن این دو مولفه وجود نداشته باشد در دستور کار ما وجود ندارد. ما باید مطمئن شویم که بازگشت آمریکا به برجام با اخذ تضامین لازم و راستی آزمایی و تحریم‌ها به صورت موثر رفع شده است و این‌ها با هیچ توافق موقتی حاصل نمی‌شود.

سخنگوی وزارت خارجه با بیان اینکه در مذاکرات وین تمرکز ما بر چهار موضوع رفع تحریم‌ها، موضوعات هسته‌ای، راستی‌آزمایی و اخذ تضمین است، افزود: پیشرفت‌های خوبی در این زمینه حاصل شده، البته در برخی از حوزه‌ها پیشرفت‌ها بیشتر و در برخی پیشرفت‌ها کمتر بوده‌است.

وی گفت: موضوعات باقی مانده حائز اهمیت هستند و ما به نقاطی رسیده‌ایم که به ما نشان می‌دهد که آیا طرف مقابل اراده لازم را برای پیشبرد مذاکرات دارد یا نه. در گفت‌وگوها سرعت برای ما مهم است. البته باید توجه داشت سرعت یک امر دو طرفه است و نمی‌شود که ما با سرعت نور حرکت کنیم و از ما چنین توقعی وجود داشته باشد ولی طرف مقابل سرعت لاک‌پشتی داشته باشد. باید سرعت دو طرف متناسب باشد و این موضوع باعث می‌شود که مذاکرات با سرعت بیشتری طی شود. ما باید به مذاکراتی ادامه دهیم که نتیجه آن یک توافق پایدار و قابل اتکا باشد و الزاما این موضوع با این مسئله که ما فقط سرعت‌مان را بیشتر کنیم و سرعت دو طرف متناسب نباشد امکان‌پذیر نیست. همان طور که گفتم ما به دنبال یک توافق پایدار و قابل اتکاهستیم.

وی همچنین در پاسخ به سوال دیگری در مورد جدول زمانی که برخی از طرف‌های مذاکره‌کننده در مذاکرات وین در مورد آن صحبت می‌کنند و اظهاراتی که در مورد آن صحبت می‌کنند، گفت: ما هیچ تاریخ ساختگی را قبول نداریم و از سرعت پیشرفت مذاکرات راضی نیستیم. طرف مقابل در دور هفتم مذاکرات وقت کشی زیادی کرد و بعد از آن پذیرفت که در مورد ابتکارات ایران مذاکره کند.

خطیب‌زاده با اشاره به سطح و اختیارات تصمیم‌گیری هیئت ایرانی در مذاکرات وین تصریح کرد: باید این سوال را مطرح کرد که آیا هیئت های دیگر با این توان تصمیم‌گیری در وین حاضر هستند و آیا ایران فقط باید تمام تلاش خود را بکند و آیا این انتظار وجود ندارد که طرف‌های مقابل نیز به تعهدات خود عمل کنند

سخنگوی وزارت امور خارجه ادامه داد: اگر این اراده و سطح از توانایی از طرف مقابل طی روزهای آینده دیده شود می‌توان گفت که در کمترین زمان ممکن می‌توان به توافقی خوب، پایدار و قابل اتکا رسید.

انهدام باند زمین‌خواری و جعل اسناد توسط وزارت اطلاعات

وزارت اطلاعات اعلام کرد که با اقدامات اطلاعاتی و عملیاتی سربازان گمنام امام زمان (عج)، یکی از بزرگترین باندهای حرفه‌ای زمین‌خواری و جعل اسناد به ارزش ۳۰۰۰ میلیارد تومان شناسایی و مورد ضربه قرار گرفت.

به گزارش پیام آشنا، مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی وزارت اطلاعات اعلام کرد: با اقدامات اطلاعاتی و عملیاتی، یکی از بزرگترین باندهای حرفه‌ای زمین‌خواری که مبادرت به جعل اسناد، کلاهبرداری، تصاحب و فروش اراضی عمومی و اموال شهروندان می‌کرد، شناسایی و مورد ضربه قرار گرفت.

این باند با تمرکز بر مناطق مرغوب استان تهران نظیر شمیران، کن، لویزان، سعادت‌آباد، ازگل، قلهک، پونک، فشم، فیروزکوه، کهریزک و برخی پلاک‌های ثبتی در استان‌های مازندران، بوشهر، خراسان رضوی، خوزستان، البرز و ... با اقدامات متقلبانه، تعداد زیادی از قطعات اراضی مذکور را تصاحب کرده بودند.

شبکه مزبور متشکل از تعدادی از دلالان و جاعلین حوزه زمین بوده که با همکاری بعضی از بازنشستگان ثبت اسناد و یکی از دفترخانه‌های اسناد رسمی، طی یک فرآیند پیچیده، اقدام به شناسایی اراضی بلاصاحب، املاک اشخاص خارج نشین و اراضی عمومی در اقصی نقاط کشور کرده و با جعل اسناد مربوط به این اراضی به نام تعدادی از افراد فریب خورده و اخذ وکالت فروش از آن‌ها، موفق به اخذ سند رسمی برای این اراضی شدند.

با ورود سربازان گمنام امام زمان (عجل‌الله تعالی فرجه‌الشریف) به این پرونده، از انتقال مالکیت اراضی مذکور به مساحت بیش از ۲۰۰ هزار متر مربع و ارزش تقریبی ۳۰۰۰ میلیارد تومان جلوگیری و ۱۵ نفر از اعضای اصلی باند مذکور دستگیر و تحویل مراجع قضایی شدند.وزارت اطلاعات ضمن هشدار نسبت به هرگونه سودجویی و دست‌اندازی به اراضی عمومی و اموال خصوصی شهروندان، حراست از حقوق عامه را تکلیف قانونی خود دانسته و با تجاوزگران به بیت‌المال و حقوق شهروندان برخورد می‌نماید.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت اطلاعات

ادعای رای الیوم درباره مذاکرات وین ساختگی است

یک منبع نزدیک به تیم مذاکره کننده ایران گزارش رای الیوم درباره مذاکرات وین را تکذیب کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، یک منبع نزدیک به تیم مذاکره کننده ایران گزارش رای الیوم درباره مذاکرات وین گفت: گزارش و ادعای رای الیوم، غلط و ساختگی است.

این روزنامه مدعی شده بود که «توافق در وین در واقع تکمیل شده و موانعی که در مسیر مذاکرات طی دورهای قبلی وجود داشت، برداشته شده است.»

در گزارش ادعایی این روزنامه آمده بود : این دور از مذاکره به توافقی موقت و دو ساله ختم شده تا مرحله آزمایش و اعتمادسازی باشد و به موجب آن آمریکا تمامی تحریم‌های وضع شده در دوره رئیس‌جمهور سابق «دونالد ترامپ» را لغو کند.

این روزنامه همچنین نوشته بود: دیدار «چوی جانگ کان» معاون وزیر خارجه کره جنوبی با علی باقری در وین و اعلام توافق میان طرفین به منظور آغاز گفت‌وگو برای آزادی پول‌های بلوکه شده ایران در کره جنوبی، به درخواست آمریکا و برای اثبات حسن نیت بوده است. این اموال حدود هفت میلیارد دلار است و سئول به درخواست آمریکا آنها را بلوکه کرده است.

رأی‌الیوم افزود: بهاء یا ضمانت‌هایی که بر سر آن در وین توافق شده این است که ایران ذخیره اورانیوم غنی شده و سانتریفیوژها و معدن اورانیوم خود را حفظ کند. ایران این ذخایر را پس از خروج آمریکا از برنامه جام اقدام مشترک (برجام) تولید کرد. بر اساس توافق مذکور، این ذخایر اورانیوم به روسیه منتقل خواهد شد و در لحظه خروج دولت آمریکا از توافق، به ایران بازمی گردد. همچنین در صورت خروج آمریکا از توافق، ایران از همانجایی که برنامه هسته‌ای خود را متوقف کرده دوباره شروع خواهد کرد.

یادداشت

زوایای پیدا و پنهان سفر وزیر خارجه طالبان به تهران

میزبانی تهران از وزیر خارجه طالبان و هیئت همراه وی در روزهای اخیر توجهات بسیاری را به خود معطوف کرده است. البته این نخستین بار نیست که دیداری در چنین سطح میان دو طرف انجام می‌شود، چرا که در جریان برگزاری نشست کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی در پاکستان هم ملاقاتی میان وزیر خارجه ایران و وزیر خارجه دولت موقت طالبان انجام گرفته بود. با این حال تکرار چنین رخدادی، آن هم این بار در تهران، بحث‌هایی را در مورد اهداف این سفر به‌وجود آورده است.

بر این اساس و با توجه به برنامه های اعلام شده از سوی دو طرف و در کنار آن مباحث مطرح شده در مورد چگونگی روابط طالبان و جمهوری اسلامی ایران، شاید بتوان اهداف این سفر را از دو زاویه مورد بررسی قرار داد؛ نخست از زاویه اهداف آشکار و علنی که دو طرف بر آن تأکید داشته‌اند و دوم از جنبه اهداف جانبی و تا حدی پنهان که می‌تواند دستاوردهای حاشیه‌ای این سفر نیز تلقی گردد.

در محور اول بهبود و گسترش همکاری‌های اقتصادی و تجاری مهم خواهد بود؛ همان اهدافی که از زمان سقوط دولت سابق و استقرار طالبان در افغانستان توسط دو طرف و به‌دور از حاشیه‌های سیاسی مورد پیگیری قرار گرفته است. اینکه چگونه دو طرف توانسته و یا پذیرفته‌اند میان مقوله‌های سیاسی و اقتصادی تمایز قائل شوند، اگر چه می‌تواند نکته‌ای درخور تأمل باشد، اما چندان تعجب برانگیز نیست. در این راستا جمهوری اسلامی ایران پیش از این و در مقاطعی از حاکمیت دولت گذشته هم چنین شرایطی را تجربه کرده بود؛ چنان که باوجود حضور نیروهای آمریکایی و وقوع برخی تنش‌های سیاسی عمدتاً متأثر از این مسئله میان دو کشور، افغانستان همواره یکی از شرکای مهم تجاری و در میان یکی از پنج مقصد اصلی صادرات ایران قرار داشت. در شرایط فعلی هم تهران نمی‌خواهد با دامن زدن به تنش‌های سیاسی با طالبان، فرصت را در اختیار رقبایی چون پاکستان و یا کشورهای آسیای میانه قرار دهد. در سوی دیگر وخامت اوضاع اقتصادی افغانستان و اعمال تحریم‌ها از سوی آمریکا و متحدانش نیز طالبان را بر آن داشته تا با نادیده گرفتن برخی خواسته‌های سیاسی‌شان، به همکاری هر چه بیشتر اقتصادی با تهران تمایل نشان دهند. در چنین موقعیتی هم تهران و هم طالبان ابایی ندارند که همکاری‌های اقتصادی خود را به شکلی آشکار پیگیری کرده و بر گسترش آن اصرار بورزند.

اما فارغ از بحث همکاری‌های اقتصادی که به شکلی علنی و آشکار انجام می‌گیرد، سفر مقامات طالبان به تهران می‌تواند مقاصدی پنهان نیز داشته باشد. بحث شناسایی رسمی طالبان یکی از این موارد و شاید مهم‌ترین آن‌هاست. مقارن با سفر وزیر خارجه طالبان به تهران برخی سایت‌ها و منابع اطلاعاتی اخباری در رابطه با واگذاری سفارت افغانستان در تهران به طالبان منتشر کردند. هر چند سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران بلافاصله این اخبار را رد کرده و بر تداوم کار این سفارت بر مبنای کنوانسیون ۱۹۶۱ تأکید کرد؛ اما این موضوع را نیز نمی‌توان انکار کرد که دو گانگی به‌وجود آمده میان سفارت و کابل، بسیاری از امور کنسولی اتباع افغانستان و به‌خصوص مهاجران مقیم ایران را با مشکلات جدی مواجه ساخته است. بنابراین دور از انتظار نخواهد بود تهران باوجود عدم شناسایی رسمی طالبان، میان سفارت و مقامات طالبان میانجی‌گری کند تا با فراهم ساختن زمینه همکاری نسبی میان آن‌ها، به نحوی از چالش‌های پیش رو در این رابطه بکاهد. در عین حال در کنار مسائل مربوط به سفارت افغانستان در تهران، اخباری نیز در مورد انجام ملاقات‌ها و رایزنی‌های مقامات طالبان با شخصیت‌های برجسته‌ای مانند اسماعیل خان با میانجی‌گری تهران به گوش می‌رسد که هر چند از سوی طالبان و وزارت خارجه جمهوری اسلامی مورد تأیید رسمی قرار نگرفته، اما در صورت صحت می‌تواند در راستای تداوم سیاست تهران در پافشاری برای تشکیل دولتی فراگیر از سوی طالبان ارزیابی شود.

میراحمدرضا مشرف
کارشناس مسائل افغانستان

خبر

تاکنون استیضاح وزیر بهداشت مطرح نشده است

معاون نظارت و هماهنگی معاونت پارلمانی ریاست جمهوری با اشاره به مطرح شدن استیضاح وزیر بهداشت، گفت: استیضاح یک وزیر مراحلی دارد که تاکنون برای وزیر بهداشت مراحلی ثبت و طی نشده است.

به گزارش پیام آشنا، قاسم جعفری با اشاره به تصویب کلیات بودجه در مجلس شورای اسلامی، اظهار کرد: کلیات بودجه علاوه بر آن که در سایه همراهی همدلانه دولت و مجلس تصویب شد، پیام امید و آرامش و ان شاء الله گشایش را به جامعه مخابره کرد.

وی ادامه داد: رای مثبت نمایندگان مجلس به کلیات بودجه نشان داد با همکاری و تلاش جمعی می‌شود گره‌های سخت را گشود و راه های صعب را طی کرد.

وی در ادامه درباره مباحث مرتبط به موضوع استیضاح وزیر بهداشت، گفت: برخی از نمایندگان سوالاتی از وزیر بهداشت داشتند، البته برای استیضاح یک وزیر باید مسیری طی شود که تاکنون برای وزیر بهداشت مراحلی ثبت و طی نشده است.

معاون نظارت و هماهنگی معاونت پارلمانی ریاست جمهوری ادامه داد: قبل از استیضاح مراحلی مانند سئوال و تذکر پیش‌بینی شده است که تاکنون سئوالی از وزیر بهداشت در صحن علنی مجلس مطرح نشده است.

وی گفت: آقای محسنی بندپی نماینده تهران در مجلس هم در اظهارات خود مطالب و مسموعات خود را بیان کرده و از استیضاح دفاع نکرده است.

جعفری گفت: عملکرد وزارت بهداشت در کنترل بیماری کرونا و سامان‌دهی به بخش واکسیناسیون عملکرد موفق دولت در وزارت‌خانه بوده است که مورد اذعان و تأیید همگان است.

وی افزود: البته بنای ما بر آن است در سایه گفتمان توام با تفاهم خواسته‌های قانونی نمایندگان محترم پیگیری شود. خواهان آن نیستیم که مجلس و دولت به طور مستعجل برای اموری مانند استیضاح هزینه بپردازند چرا که از نظر ما اغلب مشکلات با درایت قابل برطرف شدن است، بخصوص آنکه دولت و مجلس نشان داده اند ضمن وجود بحث های کارشناسی، در ارائه خدمت به مردم همدل و همگام هستند.